

391: Özel Okul Veya Dershanede Öğretmenlik Yapmak

Tarık Ebu Abdullah

28 Ara, 2017

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum ve rahmetullah, hocam bir Müslüman özel okul veya dershanede öğretmen olarak çalışması caiz midir?

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullah. Hamd Allah'a mahsustur.

Öğretmenlik mesleği aslen kendi zatında hüküm almaz. Bilakis hükmü neyi öğrettiğine, nasıl, nerede ve hangi şartlar altında öğrettiğine tabidir.

Ama Türkiye şartlarında resmi, diplomalı öğretmen çıkabilmek için kişinin ne tür bir yoldan geçtiğini net bilmiyorum. Dolayısıyla öğretmenliğin hükmünü ele almayacağım. Soru da zaten bu yönde değil. Bilakis hazırda öğretmen olan bir kişinin özel okul veya dershanede öğretmen olarak çalışması, sual edilen de budur.

Buna cevaben derim ki: Eğer özel okul veya dershanedeki çalışma şartları kişiyi dininde fitneye düşürmüyorsa bir beis yoktur. İster özel okul veya dersane Müslüman bir kişiye ait olsun ister kâfir bir kişiye ait olsun. Zira bu mevzuda hükmün dayanağı kişinin çalıştığı yerde dininde fitneye düşüp düşmemesidir. İmam el-Buhari (*rahimehullah*)'ın tahriç ettiği hadiste Habbab bin Eret (*radiyallahu anhu*) şöyle der:

كُنْتُ قَيْنًا فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَكَانَ لِي عَلَى الْعَاصِ بْنِ وَائِلٍ دَيْنٌ فَأَتَيْتُهُ أَتَقَاضَاهُ قَالَ لَا أُعْطِيكَ حَتَّى تَكْفُرَ بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقُلْتُ لَا أَكْفُرُ حَتَّى يُمِيتَكَ اللَّهُ ثُمَّ تَبَعْتُ قَالَ دَعْنِي حَتَّى أَمُوتَ وَأُبْعَثَ فَسَأُوتِي مَالًا وَوَلَدًا فَأَقْضِيكَ فَنَزَلَتْ {أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِينَ مَالًا وَوَلَدًا أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمْ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا}

“Ben demirciydim. As bin Vail için iş yapmıştım. Bundan dolayı onun yanında benim alacağım toplandı. Ona geldim ve kendisinden alacağımı istedim. O “Hayır vallahi sen Muhammed'i inkâr etmedikçe sana borcumu ödemem” dedi. Ben de “Asla! Allah'a yemin olsun ki, sen ölüp de sonra tekrar diriltilinceye kadar ben Muhammed'i inkâr etmem!” dedim. O “Şu halde bırak beni öleyim ve tekrar dirilteyim. Bana orada muhakkak mal ve çocuk verilecektir. Ben de sana borcumu öderim” dedi. Bunun üzerine Yüce Allah şu ayeti indirdi: **“Ayetlerimizi inkâr eden ve “Bana elbette mal ve evlat verilecektir” diyen adamı gördün mü?”**

Ebu'l-Hasan ibni Battal (*rahimehullah*) hadisın şerhinde şöyle der: “El-Muhelleb şöyle demiştir: Ulema Daru'l-Harp'te ve Daru'l-İslam'da müslümanın ücret karşılığında müşriğin yanında çalışmasını kerih görmüşlerdir. Çünkü bu durum Müslüman için bir zillettir. Bir zaruretin bunu gerektiriyor olması müstesna. Ama içki sıkmak, domuz gütmek veya silah yapmak gibi ve bunun benzeri müslümanlara zarar verecek veya helal olmayan işleri yapması caiz değildir. İslam diyarına gelince, Allah müslümanı müşrik için çalışmaya muhtaç bırakmamıştır. Muhakkak ki Allah mü'min kullarını müşriklere hükmetmeyi emretmiştir, **“Gevşeklik göstermeyin ve sizler üstün iken sulha çağırmayın”**. Bunun için müslümanın müşriğe hizmet ederek kendisini küçük düşürmesi caiz değildir, zaruret müstesna. Bu durumda caiz olur... Habbab'ın kâfir olan As bin Vail için iş yaptığını görmez misin?”

Binaen aleyh, eğer söz konusu öğretmen kişinin öğrettiği konular küfür veya haram içermiyorsa veya en azından küfür veya haram içeren konuları inkâr edebiliyor ve talebelerine öğretmiyorsa, bulunduğu ortamda küfür veya haram, kavlen veya fiilen işlemeye zorlanmıyorsa veya en azından var olup inkâr ediyor ve terk ediyorsa, bulunduğu ortamda karşı cinsiyetle ihtilat (karışıklık) olmuyorsa ve eğer sual eden bayan ise şeri şartlara uygun tesettürünü muhafaza edebiliyorsa o zaman böyle bir yerde çalışması haram olmaz.

Lakin öğrettiği konular küfür veya haram içeriyor ve bunları inkâr etmekten ve talebelere okutmamaktan aciz ise veya bulunduğu ortamdaki küfür veya haramları acizliğinden ötürü işleme zorunda kalıyorsa veya karşı cinsiyetten çalışanlarla veya yetişkin talebelerle aynı ortamı paylaşıyorsa veya sual eden bayan ise ve şeri şartlara uygun tesettürünü muhafaza edemiyorsa o zaman böyle bir yerde çalışması haramdır.

Bahsi geçen durumlar çalıştığı özel okul veya dershanede var olmasıyla beraber söz konusu öğretmen kişi dinini izhar ediyorsa, küfrü ve(ya) haramları açıktan inkâr ediyor ve terk ediyorsa, bu bağlamda zayıflık göstermiyor ve fitneye düşmüyorsa o zaman böyle bir yerde çalışması haram değildir lakin terki evladır. Zira müslümanın küfür ve haramların işlendiği ortamda bulunması onun için daimi bir tehlikedir. Elbette müslümanın kendisini tehlikeye arz etmemesi evladır. Allahu A'lem.